

تمایز یادگیری برخط با آموزش اضطراری از راه دور*

چارلز هاجز، استفانی مور، بارب لاکي، توری تراست و آرون باند

مترجم: نگین حقیقی صابر

چکیده. در این مقاله تفاوت‌های یادگیری برخط با دوره‌هایی که به صورت برخط در زمان‌های بحرانی برگزار می‌گردند مورد بحث و بررسی قرار می‌گیرد (چکیده مترجم).

۱. مقدمه

یادگیری‌های برخط که به‌خوبی برنامه‌ریزی شده‌اند تفاوت بسیاری با دوره‌هایی دارند که به‌صورت برخط در مواقع بحرانی برگزار می‌شوند. مدارس عالی (کالج‌ها) و دانشگاه‌هایی که برای بقای آموزش در دوران همه‌گیری کووید ۱۹ تلاش می‌کنند باید متوجه این تفاوت‌ها حین ارزیابی این آموزش از دور اضطراری باشند. کالج‌ها و دانشگاه‌ها به دلیل وجود تهدید کووید ۱۹ برای حفظ سلامتی اعضای هیات علمی، کارکنان و دانشجویان خود در مقابل وضعیتی اضطراری که برای بهداشت عمومی پدید آمده و به‌سرعت هم در حال تغییر و چندان هم پایان کار معلوم نیست باید درباره نحوه ادامه آموزش و یادگیری تصمیماتی بگیرند. بسیاری از مؤسسات تمامی کلاس‌های حضوری خود اعم از آزمایشگاه‌ها و دیگر مکان‌های یادگیری را تعطیل کرده و اعضای هیات علمی را ملزم به استفاده از دوره‌های برخط نموده‌اند تا از شیوع ویروسی که سبب بیماری کووید ۱۹ شده است جلوگیری کنند. روزبه‌روز تعداد چنین مؤسسات آموزش عالی بیشتر می‌شود. مؤسسات از هر نوع و در هر اندازه - کالج‌ها و دانشگاه‌های ایالتی، مؤسسات آیوی لیگ^۱، کالج‌های عمومی و غیره - به‌سمت استفاده از کلاس‌های برخط پیش می‌روند [۱]. برایان الکساندر وضعیت صدها مؤسسه را تجزیه و تحلیل کرده است [۲].

دبیر تخصصی رابط: سعید اعظم

نوع مقاله: ترجمه‌ای

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۱۰/۱۷ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۷/۱۶

* نوشته حاضر ترجمه مقاله زیر است:

The Difference Between Emergency Remote Teaching and Online Learning, *EDUCAUSE*, (2020) 1-22.

^۱ نام گروهی از دانشگاه‌های قدیمی و مشهور بخش شرقی ایالات متحده (از جمله: هاروارد، پرینستون و ییل) که باهم اتحادیه ورزشی دارند.

با آموزش برخط، آموزش و یادگیری در هر مکان و زمان امکان‌پذیر شده است، اما ظاهراً سرعت این انتقال به آموزش برخط بی‌سابقه و بهت‌آور است. اگرچه دانشکده‌ها، کارمندان و گروه‌های دست‌انکار را برای آموختن و راه‌اندازی یادگیری برخط یاری می‌کنند، این تیم‌ها نوعاً فقط بخش کوچکی از افراد علاقه‌مند به آموزش برخط در دانشکده را پشتیبانی می‌کنند. در حال حاضر با چنین فرصت محدودی این افراد و گروه‌ها نمی‌توانند به همه دانشکده‌ها خدماتی هم‌سطح عرضه کنند. دانشکده‌ها ممکن است آموزه‌های مک‌گیورز را به کار ببرند یعنی اینکه در شرایط نه خیلی ایده‌آل راه‌حل‌های سریع بیابند. در این وضع، اهمیتی ندارد که راه‌حل چقدر هوشمندانه باشد، البته برخی راه‌حل‌های واقعاً هوشمندانه در راه هستند، بسیاری از مربیان به‌حق این راه را پراسترس خواهند یافت. وسوسه مقایسه یادگیری برخط با آموزش حضوری در این شرایط ایده‌آی عالی است. در واقع مقاله‌ای در مجله کرونیکل آو هایر اجوکیشن^۲ که در آن ما را به «تجارب بزرگ» فرا می‌خواند دقیقاً همین کار را انجام داده است [۳]. با این حال، این پیشنهاد مشکلات زیادی به همراه دارد. نخست و مهم‌تر از همه، سیاست بحث در باره این موضوع باید مورد تصدیق قرار گیرد. یادگیری برخط به لفظی مد روز تبدیل خواهد شد که بسته به نیت شخص ممکن است هر معنایی به خود بگیرد. لارا چرنیویچ^۳ در ضمن بحث از تجربه‌های برگزاری کلاس‌های برخط مؤسسات در زمان تعطیلی در آفریقای جنوبی، نوشته خود را با همین نکته و اتفاقاتی که در خصوص ایجاد «آموزش ترکیبی» روی داد شروع می‌کند [۴]. موضوع یادگیری ترکیبی وارد دستورکار دولت شد بی‌آنکه به این مطلب توجه شود که مؤسسات در این باره به گونه‌های مختلفی تصمیم‌گیری و سرمایه‌گذاری می‌کنند و نتیجه آن به وجود آمدن راه‌حل‌ها و نتایج مختلف در مؤسسات خواهد بود. متکی بر این تجربیات، سعی خواهیم کرد وجه تمایزهای دقیقی را بیان کنیم و امیدواریم این مطالب در تاملات و ارزیابی‌های حاصل از این موج عظیم در کالج‌ها و دانشگاه‌ها تاثیر بگذارد. آموزش برخط با انگ کیفیت پایین‌تر نسبت به آموزش حضوری قرین است، علی‌رغم اینکه تحقیقات خلاف این را نشان می‌دهد. شتابزدگی در موج آموزش برخط به یک‌باره در همه مؤسسات، ممکن است آموزش برخط را گزینه ضعیفی نشان بدهد، حال آنکه در حقیقت افرادی که تحت این شرایط به تدریس برخط روی می‌آورند حقیقتاً نمی‌توانند برای استفاده کامل از همه امکانات و قابلیت‌های آموزش برخط برنامه‌ریزی کنند.

پژوهشگران تکنولوژی آموزشی، به‌ویژه در گرایش آموزش برخط و از دور، در طول سال‌ها اصطلاحاتی را به‌دقت تعریف کرده‌اند تا بین راه‌حل‌های بسیار متنوعی که طراحی و به کار رفته است تمایز بگذارند: یادگیری از دور، یادگیری گسترده، آموزش ترکیبی، آموزش برخط، آموزش سیار، و غیره. با این همه، درک این تمایزات مهم فراتر از دنیای محدود فناوری آموزشی و طراحان و متخصصان طراحی آموزشی نشر نیافته است. در اینجا می‌خواهیم درباره اصطلاحات بحث کنیم و رسماً اصطلاحی خاص را برای نوعی آموزش که در این شرایط مبرم رایج گشته است بیان کنیم: آموزش از دور اضطراری.

بسیاری از فعالان جامعه دانشگاهی، از جمله بعضی از خود ما، با شور بسیار در رسانه‌های اجتماعی درباره این اصطلاح بحث کرده‌ایم و پژوهشگران آموزش برخط و دست‌اندرکاران آن اصطلاح «آموزش از دور اضطراری» را جایگزینی برای تمایز آنچه آموزش برخط با کیفیت می‌دانند به کار می‌برند. ممکن است برخی با به کار بردن کلمه «تدریس» به جای گزینه‌هایی مثل «یادگیری» یا «آموزش» خرده بگیرند. ما به جای بحث درباره جزئیات این مفاهیم، واژه «آموزش» را به دلیل تعریف ساده آن، یعنی «عمل، کار و حرفه معلّم» و «به اشتراک گذاری دانش و تجربه» و همچنین این نکته که اولین کارهایی که در طول این تغییرات اضطراری دستخوش تغییر می‌شود وظایف معلّم/ مربی/ استاد است انتخاب کرده‌ایم.

۲. آموزش برخط مؤثر

آموزش برخط، از جمله تدریس و یادگیری، دهه‌ها مطالعه شده است. مطالعات متعددی درباره نظریه‌ها، مدل‌ها، استانداردها و ملاک‌های ارزشیابی کیفیت یادگیری، آموزش برخط و طراحی دوره برخط انجام شده است. آنچه ما از پژوهش‌ها دریابیم این است که یادگیری برخط کارآمد نتیجه طراحی و برنامه‌ریزی آموزشی دقیق، مبتنی بر مدلی نظام‌مند برای طراحی و توسعه، است. روند طراحی و بررسی دقیق گزینه‌های دیگر طراحی بر کیفیت آموزش تأثیر می‌گذارد و این روند طراحی دقیق است که در بیشتر موارد در این تغییرات اضطراری غایب است.

² Chronicle of Higher Education ³ Laura Czerniewicz

یکی از جامع‌ترین جمع‌بندهای پژوهشی درباره آموزش برخط کتاب یادگیری برخط: آنچه پژوهش در مورد چگونگی و زمان آموزش برخط به ما می‌گوید است. نویسندگان نه بعد را مشخص کرده‌اند و هریک از آن‌ها هم گزینه‌های متعددی دارد که پیچیدگی مراحل طراحی و تصمیم‌گیری را نشان می‌دهد. این نه بعد عبارت‌اند از: شیوه کار، گام‌بندی، نسبت دانشجو و مربی، شیوه آموزش و تربیت، نقش برخط مربی، نقش برخط دانشجو، همگامی ارتباطات برخط، نقش ارزشیابی‌های برخط و منبع بازخورد (به «ویژگی‌های طراحی یادگیری برخط» مراجعه کنید).

۳. ویژگی‌های طراحی یادگیری برخط

شیوه کار

- کاملاً برخط
- ترکیبی (بیش از ۵۰٪ برخط)
- ترکیبی (۲۵ – ۵۰٪ برخط)
- چهره‌به‌چهره مبتنی بر وب

گام‌بندی

- گام‌بندی شخصی (ورود و خروج برخط)
- گام‌بندی با کلاس
- گام‌بندی با کلاس همراه با کمی گام‌بندی شخصی

نسبت دانشجو و مربی

- تعداد کمتر از ۳۵ دانشجو با ۱ مربی
- تعداد بین ۳۶ – ۹۹ دانشجو با ۱ مربی
- تعداد بین ۹۹۹ – ۱۰۰ دانشجو با ۱ مربی
- تعداد بیش از ۱۰۰۰ دانشجو با ۱ مربی

آموزش و تربیت

- از طریق نوشتار
- از طریق تمرین
- از طریق اکتشاف
- از طریق مشارکت

نقش ارزیابی برخط

- تعیین کردن آمادگی دانشجو برای مطالب جدید
- به سیستم بگویید چگونه دانشجو را پشتیبانی کند (آموزش تطبیقی).
- اطلاعات مربوط به وضعیت یادگیری را به دانشجو یا معلم ارائه دهید.
- دانشجویان در معرض خطر را شناسایی کنید.

نقش برخط مربی

- آموزش فعال برخط
- حضور اندک به صورت برخط
- هیچ کدام

نقش برخط دانشجو

- از طریق شنیدن یا خواندن
- حل مسائل یا پاسخگویی به سؤالات
- بررسی شبیه‌سازها و منابع
- تعامل با همسالان

هماهنگی ارتباطات برخط

- صرفاً غیرهماهنگ
- صرفاً هماهنگ
- ترکیبی از هر دو

منابع بازخورد

- از طریق سیستم خودکار
- از طریق معلم
- از طریق گروه همسالان

منبع: اقتباس شده از

Barbara Means, Marianne Bakia, and Robert Murphy, Learning Online: What Research Tells Us about Whether, When and How (New York: Routledge, 2014)

در هر یک از این ابعاد امکاناتی وجود دارد ولی همه آن‌ها به یک درجه مؤثر نیستند. مثلاً، ظرفیت کلاس استراتژی‌های مورد استفاده در کلاس را محدود می‌کند. برای مثال اثر تمرین و بازخورد موضوعی کاملاً پذیرفته شده است، اما انجام آن با افزایش ظرفیت کلاس سخت‌تر می‌شود؛ سرانجام به جایی می‌رسیم که ارائه بازخورد با کیفیت، برای مربی غیرممکن می‌شود. انتخاب شما کاملاً بستگی به خصوصیات فراگیران و نیازهای آن‌ها دارد (شاگردان بزرگسال به انعطاف‌پذیری بیشتری نیاز دارند، لذا شاید جلسات اختیاری هماهنگی برای آن‌ها بهترین انتخاب باشد؛ در حالی که دانشجویان جوان‌تر از تشکیل جلسات الزامی هماهنگی سود می‌برند). تحقیق در مورد انواع تعاملات (از جمله: دانشجو-محتوا، دانشجو-دانشجو و دانشجو-فراگیر) یکی از بخش‌های دشوار پژوهش در زمینه یادگیری برخط است. به‌طور خلاصه، تحقیق در این زمینه نشان می‌دهد که وجود هریک از این تعاملات، زمانی که به‌طور درستی تلفیق شوند یادگیری را افزایش می‌دهند [۹]. بنابراین، برنامه‌ریزی دقیق برای یادگیری برخط تنها شامل تشخیص محتوای مناسب نیست، بلکه چگونگی پشتیبانی شما از انواع مختلف این تعاملات در روند یادگیری مهم است. این رویکرد، یادگیری را به‌مثابه امری اجتماعی و فرآیندی شناختی در نظر می‌گیرد و نه صرفاً انتقال اطلاعات.

آن‌هایی که طی سال‌ها دوره‌های برخط برگزار کرده‌اند تصدیق می‌کنند که یادگیری برخط مؤثر معطوف به یادگیری اجتماعی است و نه تنها از لحاظ آموزشی بلکه از طریق فعالیت‌های مختلط اجتماعی و سایر پشتیبانی‌های اجتماعی از فراگیران حمایت می‌کند. در نظر بگیرید چقدر زیرساخت برای آموزش رو در رو وجود دارد که به موفقیت دانشجویان کمک می‌کند: منابع کتابخانه‌ای، مکان، خدمات شغلی، خدمات بهداشتی و غیره. آموزش به این دلیل موفق نیست که عرضه درس در کلاس چیز خوبی است. عرضه درس در کلاس یکی از ابعاد آموزشی محیطی است که به‌طور خاص برای کمک به فراگیران از طریق منابع رسمی، غیررسمی و اجتماعی به‌طور کلی تعبیه شده است. خلاصه آنکه، آموزش برخط مؤثر نیاز به سرمایه‌گذاری در بخش پشتیبانی فراگیران دارد که شناسایی و ساخت آن زمان‌بر است. ارائه محتوای برخط می‌تواند نسبت به گزینه‌های دیگر سریع‌تر و ارزان‌تر باشد، اما خلط آن به‌جای آموزش جدی برخط، شبیه خلط یادگیری در کلاس با کل آموزش شبانه‌روزی است.

زمان معمول برنامه‌ریزی، آماده‌سازی و توسعه برای یک دوره کامل برخط دانشگاهی شش تا نه ماه قبل از ارایه دوره است. اعضای هیات علمی در تکرار دوم و سوم دوره‌های برخط خود راحت‌تر به تدریس می‌پردازند. در شرایط فعلی برای هر مدرسی غیر ممکن است که یک‌دفعه در امر آموزش برخط و یادگیری که دوره‌های آموزشی آن از یک روز تا چند هفته متغیر است متخصص شود.

با اینکه منابعی وجود دارد که به آن‌ها کمک می‌کند، اما این حد از تغییری که در بسیاری از دانشگاه‌ها (کالج‌ها) مورد نیاز است فشاری را بر سیستم‌هایی که این منابع را فراهم می‌کنند وارد می‌کند و به احتمال زیاد از ظرفیت آن‌ها فراتر خواهد رفت. بگذارید با آن روبه‌رو شویم: تجربه‌هایی که مربیان به دانشجویان خود ارائه خواهند داد به طور کامل مشخص نشده‌اند یا لزوماً به خوبی برنامه‌ریزی نشده‌اند، و احتمال بالایی هست که به صورت غیربهبوده‌سازي شوند. هر چند در شرایط اضطراری هر کار غیر متعارفی دور از انتظار نیست اما باید پذیرفت که مربیان همه تلاش خود را به کار می‌برند تا با حداقل امکانات لازم بهترین کاری را که می‌توانند انجام دهند. بنابراین، تمایزی که بین آموزش برخط مؤثر روزانه با آنچه که از سرِ عجله و با کمترین منابع و در کمترین زمان انجام می‌دهیم، مهم است: آموزش اضطراری از راه دور!

۴. آموزش اضطراری از راه دور

بر خلاف تجربیاتی که از ابتدا به صورت برخط برنامه‌ریزی و طراحی شده‌اند، آموزش اضطراری از راه دور (ERT) یک تغییر موقتی آموزش به حالتی جایگزین در شرایط بحرانی است. این تغییرات موقت شامل استفاده از راه‌حل‌های آموزشی است که کاملاً به صورت از راه دور است و قابل تحویل به آموزش حضوری یا به صورت ترکیبی و یا مخلوطی از این دو است که در زمانی که بحران یا اضطراب رفع شود به شکل (قالب) قبل برخواهد گشت. هدف اصلی در این شرایط بازتولید یک سیستم آموزشی قوی نیست، بلکه هدف فراهم کردن دسترسی موقتی به آموزش و پشتیبانی آموزشی، آن هم به گونه‌ای است که با سرعت قابل توجهی ایجاد شود و به نحوی مطمئن در زمان اضطراب یا بحران در دسترس باشد. زمانی که (ERT) را به این شکل درک کنیم، آن‌گاه می‌توانیم بین آن و یادگیری برخط تمایز قائل شویم. کشورهای متعدد دیگری که به تعطیلی مدارس و دانشگاه‌ها در زمان بحران با پیاده سازی مدل‌هایی مانند یادگیری از طریق تلفن همراه، رادیو، یادگیری ترکیبی یا راه حل‌های دیگری که از نظر زمینه‌ای امکان پذیر هستند، پاسخ دهد. مثلاً INEE در مطالعه‌ی نقش آموزش در شرایط اضطراری و آسیب‌پذیری، چهار مطالعه‌ی موردی را بررسی کرده است [۱۰]. یکی از این موارد افغانستان بود، کشوری که به دلیل درگیری و خشونت، آموزش و پرورش در آن مختل شد و مدارس آن هدف این خشونت قرار گرفت. گاهی اوقات هم دلیل آموزش از راه دور دخترانی بودند که تلاش می‌کردند تا به آموزش دسترسی داشته باشند. در افغانستان برای دور نگه داشتن کودکان از خیابان‌ها و حفاظت از آن‌ها از آموزش‌های رادیویی و دی‌وی‌دی‌ها برای حفظ و گسترش دسترسی به آموزش و همچنین با هدف ارتقای آموزش دختران استفاده شده بود.

آنچه که در زمان بررسی نمونه‌های دوره‌های آموزشی در بحران‌ها آشکار می‌شود این است که این شرایط نیاز به حل خلاقانه‌ی مسأله دارد. در واقع ما باید قادر باشیم بیرون از محدوده‌های استاندارد فکر کنیم تا بتوانیم راه‌های متعدّد ممکن را ایجاد کنیم که به رفع نیازهای جدید دانشجویان و جوامع ما کمک می‌کند. در برخی موارد، حتی ممکن است به ما در ایجاد راه‌حل‌های جدید برای مشکلات غیرقابل حل مانند خطراتی که دختران در تلاش برای دسترسی به آموزش در افغانستان با آن مواجه هستند، ایجاد کنیم. بنابراین (ERT) ممکن است به عنوان یک جایگزین اغوا کننده برای آموزش استاندارد تلقی شود. در واقع این روشی است برای تفکر در مورد روش‌ها و رسانه‌های ارتباط جمعی به‌ویژه زمانی که آن‌ها به نیازها و محدودیت‌های منابع که به سرعت در حال تغییر هستند، مانند پشتیبانی‌های فنی و آموزشی اساتید، پاسخ می‌دهند [۱۱].

در شرایط کنونی تیم‌های پشتیبانی پردیس‌های آموزشی که معمولاً برای کمک به اعضای هیات علمی در یادگیری و اجرای آموزش بر خط در دسترس هستند، نمی‌توانند سطح حمایتی یکسانی را به همه اساتیدی که به آن نیاز دارند، ارائه دهند. تیم‌های پشتیبانی دانشکده، از طریق کمک به اعضای هیات علمی در توسعه‌ی تجارب یادگیری حضوری یا برخط نقش مهمی در یادگیری دانشجویان دارند. مدل‌های پشتیبانی رایج ممکن است شامل پشتیبانی از طراحی یک دوره‌ی کامل، فرصت‌های توسعه حرفه‌ای، توسعه‌ی محتوا، آموزش و پشتیبانی سیستم مدیریت یادگیری و ایجاد رسانه‌های گروهی با مشارکت کارشناسان دانشکده باشند. اعضای هیات علمی که خواهان پشتیبانی هستند معمولاً در میزان تسلط به ابزارهای دیجیتال متفاوتند و اغلب زمانی که از ابزارهای دیجیتال در محیط برخط استفاده می‌کنند عادت به پشتیبانی تک‌به‌تک دارند. با پیش‌بینی سریع تغییرات آموزشی و یادگیری بر خط و تعداد زیاد اعضای هیات علمی که نیاز به حمایت دارند، تیم‌های توسعه و پشتیبانی دانشکده باید راه‌هایی برای برآورده کردن نیاز سازمانی در جهت

تداوم آموزش بیابند و درعین حال به استادان در توسعه مهارت‌های فنی و تدریس در دانشکده کمک کنند. به این ترتیب مؤسسات باید در مورد نحوه پشتیبانی واحدهای آموزشی، حداقل در شرایط بحرانی بازنگری کنند.

مراجعه‌ی سریع ضروری به (ERT) ممکن است از کیفیت دوره‌های ارائه شده بکاهد. توسعه‌ی یک پروژه‌ی کامل اگر به درستی انجام شود می‌تواند ماه‌ها به طول انجامد. جمله‌ی «فقط آن‌را برخط کنید» با زمان و تلاشی که معمولاً برای ایجاد یک دوره‌ی با کیفیت نیاز است در تضاد می‌باشد. دوره‌های برخطی که با این روش ایجاد شده‌اند نباید با راه‌حل‌های طولانی مدت اشتباه گرفته شوند، بلکه باید به عنوان راه‌حل موقتی یک مشکل فوری پذیرفته شوند به خصوص نگرانی در باب درجه‌ای از دسترسی به محتوای یادگیری که ممکن است طی (ERT) به آن پرداخته شود. این صرفاً دلیلی است که طراحی یادگیری همگانی^۴ باید بخشی از همه‌ی بررسی‌های مرتبط به آموزش و یادگیری باشد. اصول (UDL) بر طراحی محیط‌های یادگیری متمرکز است که انعطاف‌پذیر، فراگیر و دانشجو محور است تا اطمینان حاصل شود که همه‌ی دانشجویان می‌توانند به منابع درسی، فعالیت‌ها و تکالیف دوره دسترسی داشته باشند [۱۲].

۵. ارزیابی آموزش اضطراری از راه دور

مطمئناً همه‌ی مؤسسات تمایل به ارزیابی ERT ارائه شده‌ی خود دارند، اما آن‌ها چه چیزی را باید ارزیابی کنند؟ قبل از هر چیز بیایید آنچه را که ارزیابی نمی‌کنیم در نظر بگیریم. یکی از تصوّرات غلط اما متداول، این است که یک دوره‌ی حضوری را با نسخه‌ی برخط آن مقایسه کنیم و آن را ارزیابی مفیدی بدانیم. این نوع از ارزیابی که نوعی مطالعه‌ی مقایسه‌ای رسانه‌ای است، حداقل به سه دلیل فاقد ارزش است:

اول، هر رسانه‌ای راهی ساده برای ارائه‌ی اطلاعات است و هیچ رسانه‌ای به طور ذاتی بهتر یا بدتر از رسانه‌ی دیگر نیست. دوم، ما برای طراحی آموزش مؤثر باید درک بهتری از رسانه‌های مختلف و نحوه‌ی یادگیری افراد از آن‌ها داشته باشیم. سوم، حتی در بهترین مطالعه‌ی مقایسه‌ای رسانه‌ای متغیرهای مغشوش^۵ زیادی وجود دارد تا نتایج به گونه‌ای معنادار و معتبر شوند [۱۳].

محققانی که مطالعات مقایسه‌ای رسانه‌ای را انجام می‌دهند، به رسانه‌ها به عنوان یک کل واحد نگاه می‌کنند و به ویژگی‌های هر یک، نیازهای یادگیرنده یا نظریه‌های یادگیری روان‌شناختی توجه کمتری دارند [۱۴].

ارزیابی بقیه‌ی رویکردها برای این انتقال به ERT می‌تواند مفید باشد. موفقیت تجربیات یادگیری برخط و یادگیری از راه دور می‌تواند از راه‌های مختلفی اندازه‌گیری شود. البته این اندازه‌گیری بستگی به تعریف «موفقیت» از دیدگاه یک فرد ذی‌نفع دارد. آنچه از دیدگاه اعضای هیات علمی مورد توجه قرار می‌گیرد نتایج یادگیری دانشجویان است. آیا دانشجویان به دانش، مهارت‌ها و نگرش مطابق انتظاری که هدف تجربه‌ی آموزشی است دست یافته‌اند؟ نتایج این نگرش‌ها نیز احتمالاً مورد توجه دانشجویان و اعضای هیات علمی است. برای دانشجویان مواردی نظیر علاقه، انگیزه و تعهد مستقیماً مرتبط با موفقیت دانشجو است و از این رو می‌تواند کانون ارزیابی باشد. از نظر اعضای هیات علمی نگرش به آموزش برخط و همه‌ی آنچه مستلزم آن است می‌تواند بر درکی از موفقیت تأثیرگذار باشد.

نتایج عملی نظیر سرعت اتمام دوره، دستیابی به بازار، سرمایه‌گذاری زمانی اعضای هیات علمی، تأثیرات بر فرآیندهای ارتقا و تصدّی‌گری- همه‌ی این موارد به ارائه‌ی دوره‌ها و برنامه‌های از راه دور مرتبط است. در نهایت، منابع و راهبردهای پیاده‌سازی دوره‌ها مثل اعتبار سیستم‌های فناوری انتخاب شده، تأمین و دسترسی به سیستم‌های پشتیبانی یادگیری، پشتیبانی از توسعه‌ی حرفه‌ای اساتید برای آموزش و ابزارهای آموزش برخط، سیاست‌های حاکمیت که مرتبط با توسعه‌ی برنامه‌ی از راه دور است و تضمین کیفیت، در نهایت حوزه‌های محتمل ارزیابی هستند. همه‌ی این عوامل می‌توانند در اثر بخشی تجارب یادگیری از راه دور و یادگیری برخط تأثیر داشته باشند. همچنین، این عوامل می‌توانند در طراحی تجربه‌ی یادگیری، توسعه و اجرای دوره‌ها خدمت کنند [۱۵]. این حوزه‌های

^۵ confounding variables: متغیرهای اختلاطی می‌باشد، اما اختلاط روشی است که در طراحی آزمایش‌های عاملی به کار می‌رود و در آن اطلاعاتی درباره‌ی تأثیر متقابل مرتبه‌ی بالاتر قربانی می‌شود تا برآوردهای اثرات اصلی در تأثیرات متقابل مرتبه‌ی پایین‌تر دقیق‌تر باشند.

^۴ UDL

پیشنهادی ارزیابی برای تلاش‌های آموزش از راه دور یا برخط به خوبی برنامه‌ریزی شده هستند و ممکن است در مورد ERT مناسب نباشند. ارزیابی ERT مستلزم سؤالات گسترده‌تری به‌ویژه در مراحل اولیه است. در مرحله‌ی بعد اجازه دهید توصیه کنیم که در ارزیابی ERT بر چه بخش‌هایی باید متمرکز شد. در اینجا از زبان مدل CIPP برای این ساختار استفاده می‌کنیم. CIPP مخفف متن، ورودی‌ها، فرآیند و خروجی‌ها است (جدول شماره ۱ را مشاهده کنید).

جدول ۱: اصطلاحات ارزیابی CIPP

ارزیابی‌های متنی	ارزیابی ورودی	ارزیابی فرآیند	ارزیابی خروجی‌ها
تعیین نیازها، مسائل، مهارت‌ها (توانمندی‌ها) و فرصت‌ها و همچنین شرایط متنی مرتبط و پویایی.	تعیین راهبردهای دوره، برنامه‌ی اجرایی، برنامه‌های تأمین نیروی انسانی و بودجه برای امکان و اثر بخشی هزینه‌های پنهان جهت پاسخگویی به نیازهای هدفمند و دستیابی به اهداف.	نظارت، تمسک، تشخیص و گزارش اجرای دوره‌ها.	شناخت و تعیین هزینه‌ها و درآمدها - مطابق انتظار و خلاف انتظار - بلند مدت و کوتاه مدت.

منبع: اقتباس شده از

Daniel L. Stufflebeam and Guili Zhang, The CIPP Evaluation Model: How to Evaluate for Improvement and Accountability (New York: Guilford Publications, 2017).

در مورد ERT مؤسسات ممکن است بخواهند سؤالاتی برای ارزیابی مطرح کنند. سؤالاتی نظیر موارد زیر:

- با در نظر گرفتن نیاز به تغییر وضعیت آموزش حضوری به آموزش از راه دور، چه منابعی اعم از داخلی و خارجی برای پشتیبانی این تغییر لازم است؟ چه جنبه‌هایی از متن (نهادی، اجتماعی، حکومتی) بر امکان و تأثیرگذاری این تغییر اثر می‌گذارد؟ (متن)
- چگونه دانشگاه می‌تواند با دانشجویان، خانواده‌ها، کارمندان و افراد ذی‌نفع محلی و دولتی که تحت فشار تغییر به سمت ERT هستند تعامل کند؟ (متن)
- آیا زیرساخت‌های فناوری برای تأمین نیازهای ERT کافی است؟ (ورودی)
- آیا کارکنان بخش پشتیبانی دانشگاه ظرفیت کافی برای رسیدگی به نیازهای ERT را دارند؟ (ورودی)
- آیا توسعه‌ی در حال پیشرفت تخصصی اعضای هیات علمی برای تهیه‌ی ERT کافی است؟ چگونه می‌توانیم فرصت‌های تقاضای یادگیری فوری و منعطف مرتبط با رویکردهای جایگزین برای آموزش و یادگیری افزایش دهیم؟ (ورودی)
- اعضای هیات علمی، دانشجویان، کارکنان بخش پشتیبانی و مدیران در کدام بخش از ERT بیشترین تلاش را دارند؟ در آینده چگونه می‌توانیم روند پاسخگویی به‌چنین چالش‌های کاربردی را با شرایط جدید تطبیق دهیم؟ (فرآیند)
- نتایج نوآوری برنامه‌ی ERT چیست؟ (مثلاً میزان تکمیل دوره، تجزیه و تحلیل تجمیعی نمرات و غیره) چگونه می‌توان چالش‌های مرتبط به این نتایج را در پشتیبانی از دانشجویان و اعضای هیات علمی که تحت تأثیر این مسائل هستند برطرف کرد؟ (خروجی)
- چگونه بازخوردی که از دانشجویان، اساتید و تیم‌های پشتیبانی دانشگاه گرفته می‌شود نیازهای آینده‌ی ERT را مشخص می‌کند؟ (خروجی)

ارزیابی ERT به‌جای نتیجه‌ی یادگیری باید بیشتر بر متن، ورودی و عناصر فرآیند متمرکز باشد. توجه داشته باشید که ما از هر نوعی از ارزیابی چه ارزیابی که نشان می‌دهد یادگیری اتفاق افتاده است یا این یادگیری در چه حدی رخ داده است دفاع نمی‌کنیم، بلکه تأکید صرفاً بر اضطراری بودن ERT و همه‌ی آنچه که برای تحقق آن در یک بازه‌ی زمانی کوتاه ضروری به‌نظر می‌رسد، است و این

از مهم‌ترین عناصر انتقادی برای ارزیابی در این بحران خواهد بود. برخی از مؤسسات این تغییر را در ERT به رسمیت شناخته‌اند و گزینه قبولی/مردودی را جایگزین نمره معمولی در کارنامه دانشجویان لحاظ نموده‌اند [۱۷].

گذشته از این، با توجه به شواهد ادامه‌دار در مورد مشکلات ارزیابی‌های دانشجویی متداول آموزش عالی، توصیه می‌کنیم که ارزیابی استاندارد پایان یک دوره آموزشی نباید علیه عضو هیات علمی که متعهد به استفاده از ERT بوده است، استفاده شود. [۱۸] اگر سیاست موسسه‌ای اصرار بر اجرای آن ارزیابی‌ها است، لازم است اصلاح آن سیاست در نظر گرفته شود، و یا اینکه اطمینان حاصل شود که آن نتایج به‌وضوح نسبت به شرایط آن ترم یا نیمسال تحصیلی توصیف شده است.

۶. سخن نهایی

هر فرد مرتبط با یادگیری بر خط که به‌نحوی درگیر این تغییر غیر مترقبه شده است، باید در نظر داشته باشد که این بحران و شرایط سخت، در زندگی دانشجویان، کارمندان و اعضای هیات علمی، خارج از همکاری آنان با دانشگاه اختلالاتی ایجاد می‌کند. بنابراین همه این کارها باید با درک این موضوع انجام شود که انتقال به ERT احتمالاً اولویت همه دست‌اندرکاران نخواهد بود. از مربیان و مدیران خواسته می‌شود در نظر داشته باشند که دانش‌آموزان ممکن است نتوانند بلافاصله در دوره‌ها شرکت کنند. به‌عنوان یک نتیجه؛ فعالیت‌های ناهمگام بیشتر از فعالیت‌های همگام منطقی به‌نظر می‌رسند. همچنین در ارتباط با مهلت تعیین تکلیف و وظایف در دوره‌ها، خط‌مشی‌های دوره، و سیاست‌های آموزشگاهی، لازم است از نوعی انعطاف‌پذیری برخوردار باشند. برای مثال، در سطحی بالاتر؛ وزارت آموزش آمریکا در مواجهه با کووید-۱۹ برخی از الزامات و سیاست‌های خود را تسهیل کرده است [۱۹]. امیدواریم که به‌زودی خطر کرونا به‌خاطره‌ی کرونا تبدیل شود. اما در این صورت نیز نمی‌توانیم یکباره به شیوه‌های آموزش و یادگیری پیش از آن برگردیم و ERT را فراموش کنیم. همان‌طور که در سال‌های اخیر دانشکده‌ها در اثر بلایای طبیعی مثل آتش‌سوزی، طوفان و گردباد قطبی تعطیل شده‌اند؛ در آینده نیز با نگرانی‌هایی نظیر بهداشت و ایمنی عمومی روبه‌رو خواهیم بود. بنابراین نیاز احتمالی به ERT باید به بخشی از مهارت‌های لازم برای اعضای هیات علمی تبدیل شده و به عنوان برنامه‌ی ارتقای حرفه‌ای برای همه‌ی اعضای که به نوعی در مأموریت آموزش دانشگاه‌ها و کالج‌ها سهیم هستند در نظر گرفته شود.

تهدید کووید-۱۹ چالش‌های ویژه‌ای برای مؤسساتی که سطح آموزشی بالاتری دارند، به همراه آورده است. از همه‌ی اعضای مرتبط - دانشجویان، اعضای هیات علمی و کارمندان - خواسته شده است تا دربار‌های ارائه‌ی دوره‌ها و یادگیری، کارهای خارق‌العاده‌ای انجام دهند که تا آن زمان در زندگی آن‌ها بی‌سابقه بوده است. اگرچه این وضعیت استرس‌زا است، اما پس از پایان آن، مؤسسات فرصتی برای ارزیابی اینکه چگونه توانسته‌اند ERT را برای حفظ تداوم آموزش پیاده‌سازی کنند، خواهند یافت. اما آنچه در طول ارزیابی اهمیت دارد پرهیز از وسوسه برابر شمردن ERT با یادگیری برخط است. مسئولان هر دانشگاه با یک برنامه‌ریزی دقیق می‌توانند تلاش‌های خود را مورد ارزیابی قرار داده و این امکان را فراهم کنند که نقاط قوت خود را برجسته و نقاط ضعف‌شان را شناسایی کنند تا برای اجرای ERT در آینده، آمادگی بهتری داشته باشند.

مراجع

- [1] See, for example: Information for Ohio State University Students, Faculty and Staff, The Ohio State University, Wexner Medical Center; President Eisgruber Updates University on Next Steps Regarding COVID-19 to Ensure Health and Well-Being of the Entire Community, Princeton University; and Everett Community College.
- [2] Coronavirus and Higher Education Resources, Bryan Alexander blog, 2020.
- [3] J. Zimmerman, Coronavirus and the Great Online- Learning Experiment, Chronicle of Higher Education, 2020.
- [4] L. Czerniewicz, What We Learnt from 'Going Online' during University Shutdowns in South Africa, PhilOnEdTech, 2020.
- [5] Teaching, Merriam-Webster.
- [6] D. Peixoto Olo, L. Correia and M. da Conceição Rego, *The Main Challenges of Higher Education Institutions in the 21st Century: A Focus on Entrepreneurship*, in *Examining the Role of Entrepreneurial Universities in Regional Development*, eds, Ana Dias Daniel, Aurora A. C. Teixeira, and Miguel Torres Preto (Hershey, PA: IGI Global, 2020): 1-23.

- [7] R. M. Branch and T. A. Dousay, *Survey of Instructional Design Models*, Association for Educational Communications and Technology (AECT), 2015.
- [8] B. Means, M. Bakia and Robert Murphy, *Learning Online: What Research Tells Us about Whether, When and How*, New York: Routledge, 2014.
- [9] Robert M. Bernard, Philip C. Abrami, Eugene Borokhovski, C. Anne Wade, Rana M. Tamim, Michael A. Surkes, and Edward Clement Bethel, "A Meta-Analysis of Three Types of Interaction Treatments in Distance Education", *Review of Educational Research* 79, no. 3 (2009): 1,243–89.
- [10] L. Davies and D. Bentrovato, *Understanding Education's Role in Fragility*, Synthesis of Four Situational Analyses of Education and Fragility: Afghanistan, Bosnia and Herzegovina, Cambodia, Liberia, International Institute for Educational Planning, (2011).
- [11] *For an explanation of method, media, and mode in online learning*, see J. Thomas Head, B. B. Lockee and K. M. Oliver, Method, Media, and Mode: Clarifying the Discussion of Distance Education Effectiveness, *Quarterly Review of Distance Education* 3 no. 3 (2002) 261–68.
- [12] See UDL On Campus.
- [13] D. W. Surry and D. Ensminger, What's Wrong with Media Comparison Studies?, *Educational Technology*, 41 no. 4 (2001).
- [14] B. Lockee, M. Moore and J. Burton, Old Concerns with New Distance Education Research, *EDUCAUSE Quarterly*, 24 no. 2 (2001) 60–68.
- [15] M. Moore, B. Lockee and J. Burton, Measuring Success: Evaluation Strategies for Distance Education, *EDUCAUSE Quarterly* 25 no. 1 (2002) 20–26.
- [16] D. L. Stufflebeam and G. Zhang, *The CIPP Evaluation Model: How to Evaluate for Improvement and Accountability*, New York: Guilford Publications, 2017.
- [17] *For a discussion of institutions moving to pass/fail in response to COVID-19*, see Allison Stanger, Make All Courses Pass/Fail Now, *Chronicle of Higher Education*, 2020.
- [18] For information about issues with student evaluation of instruction, see Shana K. Carpenter, A. E. Witherby and S. K. Tauber, On Students' (Mis) judgments of Learning and Teaching Effectiveness, *Journal of Applied Research in Memory and Cognition*, (2020).
- [19] *Guidance for Interruptions of Study Related to Coronavirus (COVID-19)*, Federal Student Aid, Information for Financial Aid Professionals (IFAP), 2020.
- [20] E. Johnson, *As Fires Rage, More Campuses Close*, *InsideHigherEd*, 2019; Jenni Fink, Florida Universities Cancelling Classes, Closing Campus Ahead of Potential Category 4 Hurricane Dorian, *Newsweek*, 2019; and Perry Samson, The Coronavirus and Class Broadcasts, *EDUCAUSE Review*, 2020.

نگین حقیقی صابر

n.h1988isfahanuni@gmail.com

The Difference Between Emergency Remote Teaching and Online Learning*

Charles Hodges, Stephanie Moore, Barb Lockee and Torrey Trust and Aaron Bond

Translator: Negin Haghighi Saber

Abstract: This article is a translation of the paper “The Difference Between Emergency Remote Teaching and Online Learning” which discusses the differences between online learning and online courses offered in critical times (translator abstract).

Translator: Negin Haghighi Saber

Email: n.h1988isfahanuni@gmail.com

Communicated by Saeid Azam.

Article Type: Translation.

Received: 06/01/2021, Accepted: 08/10/2021.

* <https://er.educause.edu/articles/2020/3/the-difference-between-emergency-remote-teaching-and-online-learning?fbclid=IwAR2r7MfOYIURp-e6-5dpjtUYX-A4CN9HmHQdj4Fntiz0tLdxrbmDsuc8khE>